

מישיבת תלמי

מעייני חיזוק ואמונה מאוצרו של מרן הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

לענין וקנין נאמן
קול "אודיע אמונתך"
בארה"ק - 666-20-30-08
בארה"ב - 7011-477-605
בלאנדאן 44-3003730634

פנימיות הפרשה | קרבה
במשנת מו"ר שליט"א | אל נפשי

נפשי בשאלתי | שאלות המוגשות
לפני מו"ר שליט"א

כמה אפשר להתאבל

עשה מה שרק ניתן בידו ובאפשרותו, ובמקום שיינצל - עלתה לו להיפך, עד שמתוך כך מודה באפסות כוחו, ורואה שכל מציאותו וכל עניניו אינם אלא אך ורק ביד ה' - אשר לכל זה זכה רק על ידי הביטול, ואז תולה עיניו למרום, ואז ממשיך על עצמו הארה משם הקדוש "מיה", בחינת ונחנו מ"ה (עיין ליקו"מ ח"ב פ"ב), ואז נתגלה לפניו דבר נפלא שמתהפכת הצר"ה לצה"ר ואור גדול. ו"מאין" יבא עזרו, ו"מה" חסדנו ו"מה" ישועתנו" (לק"א ח"ב קס"ג).

כל זמן שהאדם מרגיש שהוא מאן דאמר, שהוא "מייבין", הרי שהוא נמצא בסכנה עצומה, עלול הוא להרוס במחקרי שכלו את כל תוחלתו שלו עצמו כשיעבור את העולם מבלי נשוא פרי ח"ו, אך בהבינו את סוד ה-נחנו "מה", הרי ה"מה" הזה - הוא "חיינו", בכוחו זוכה האדם לרכישת חיוו...

"וכדבר הזה רואים בתולדת האפרוח - שרק לאחר שנתבלה הביצה בפנים והיא נשברת לגמרי, אז יולד האפרוח (כמובא ב"מגיד דבריו ליעקב" ליקו"א מהמגיד יע"א, את כ"ד). וכמו כן כמה הרס וחורבן ובלבול ואי סדר וסכסוכים עוברים עד שרואים למשל בנין של בית עומד על מכונו ועל שכלולו. וכמה עמל וצער בגוף ונפש סובלים הורים עד שרואים את צאצאיהם עוללי טיפוחים

מגודלים והולכים בדרך ה', ועוד דוגמאות רבות מעניני תהלוכות הבריאה בעולמנו" (שם)

זהו סודן של עשרים ואחד יום אלו אשר נצטוונו לשבת לארץ, לחונן את עפרה, אף אם נראה לנו הדבר כאינו נושא פרי, אף שאנו רואים סדקים שהולכים וגדלים, קשיים ונסיונות ההולכים ומתגברים, אין אלו סיבות להרפות;

"כי כן יסד המלך מלכו של עולם את סדר הבריאה שהתיקון הראוי והמעולה הוא רק זה שבא על ידי בחינת שבייה לפניה, מעיקרא חשוכא והדר נהורא" (שם).

כאשר נמשיך לעשות את המוטל עלינו - להיות מן המתאבלים על ירושלים, ישבו לארץ ידמו - כי אז בודאי נזכה אף אנו לשמוע בפעמו של משיח אשר יבקעו מעמק הבכא, דוקא בצהריו של היום העשרים ואחד. כל שנה ושנה עם האור המיוחד לשנה זו שהולך ומצטרף עד לגילוי השלם בב"א.

היו הן קבוצת תרנגולות צעירות, יושבות היו על ביצותיהן יחדיו ומספרות זו עם זו... אלא שבעבור כעשרה ימים נשבה באחת מהן רוח של קידמה עד שהחלה מצחקת על חברותיה 'התמימות' היושבות על ביצותיהם יום אחרי יום בלא תוחלת.

את הוויכוח העז שפרץ הכריעה עם ניפוץ ביצתה, כאשר לעיני כולן התגלה בליל שחור מורכב מחלקי דם וגושי בשר חסרי צורה ונטולי יופי... נו, הפטירה לעומתן המלומדת, וכי על זה השקענו ימים ושעות רבות כל כך, וכי לא כדאי היה לנצל את הביצה בימיה הראשונים בעוד היו החלמון והחלבון זכים, יפים, ונעימים לחיך.

"אין כמו הוכחה 'מדעית' - סברו הצעירות - סוף סוף פטורות הן מעבודה קשה ומפרכת אשר הוטלה עליהם בהוראת אמהותיהן בנות הדור הקודם.

מעטות היו אלו שבכוון היה לעמוד מול השחוק והבוזן שהיו מנת חלקן של כל מי שהמשיכה בדרכי אבות. ומכל שכן כאשר עבר יום ועוד יום והביצים החלו להשחיר גם בחיצוניותם, עובדה שהיתה כבר ממש למעלה מכוחותיהן; לראות כבלע את הביצה אשר עוד מעט תהפוך כל כולה לגוש רקב ותו לא.

אחת ויחידה היתה התרנגולת שהצליחה להחזיק מעמד יום אחר יום עד לאותו רגע שהתגלו בביצתה סדקים בזה אחר זה לקול צחוקן של חברותיה...

אך היא בשלה ישבה לארץ ודממה, עד לאותו יום שבבוקרו כבר כמעט לא נותר זכר מקליפת ביצתה... היה זה היום העשרים ואחת לשיבתה. הייאוש תקף את כל כולה בראותה את ביצתה הולכת ומתפוררת לקול מנגינתם של השוחקות על משבתה ובאות לדמעתה אשר על לחייה...

ואז... נשמע לפתע צפצופו הקלוש של האפרוח אשר בקע מעמק הבכא והתגלה לאט לאט במלוא יופיו והדרו למול עיניהם המשתאות של שוחרי הקידמה האומללות.

"וכך רואים לפעמים כשאדם שרוי במצב נואש לגמרי, וכבר

• שאלה • איך זוכים להרגיש קשר לבורא יתברך?

תשובה: על ידי שמירת הברית ולימוד התורה, בהשתדלות שיהיה כמה שיותר תורה לשמה, זוכים להיות דבוקים איליו יתברך.

• שאלה • אני מנהיג ביהמ"ד שמתפללים בו במתינות ובכוונה, דא עקא שמאוד קשה להשיג מניין בכל יום, ויעצו לי שאם נתפלל יותר בזריזות, יהיה קל יותר להשיג מניין משכנים וכדו' - מה אני צריך לעשות?

תשובה: תמשיכו להתפלל במתינות, ובזכות זה יעזור השי"ת שיגדל המניין הקבוע בע"ה.

• שאלה • אני גר באזור מרוחק שאין בו כ"כ עובדי ה' ואמנם אני מבקש לעבור משם, אך בינתיים אני מחפש לעצמי מורה דרך בעבודת ה' ואיני מוצא, מה אעשה?

תשובה: תחפש לעצמך ספר בעבודת ה' שמדבר לליבך, ותחזיק עצמך על ידי זה.

• שאלה • אדם שמקונן על חורבן בית המקדש אבל באמת אינו מרגיש את כאב חורבנו כלל, האם אין זו פעולת שקר?

תשובה: זה בעצמו שאינו מרגיש זהו החורבן, ועל זה לבד עליו לקונן ולבכות.

המקדש עצמו בונה את ביהמ"ק

מתוך שיחה לבחורי ישיבת עריבות התורה - כ"ד תמוז תשפ"ה

הדרך אשר נעלה בה

הבה נתבונן, מה היה הירצון של קין, ומה היה המעשה שלו?... הרצון של קין היה לזכות לקרבת אלקים ולהשראת השכינה על ידי מנחתו, כמו שוכה הבל, כמו שכתוב "וישע ה' אל הבל". אך מה היה המעשה שלו?... במקום שייכנע לדעתו של הבל וילמד ממנו איך גורמים נחת רוח לפניו ית' (כמו שהבל למד מקין את עצם הבאת הקרבן, כמו שכתוב "והבל הביא גם הוא") ואדרבה לכבדו ולקרואו רבי אלופי ומיודעי, כמו שנאמר על הלומד מחברו... ועי"ז היה מגיע למדרגה גבוהה ביותר, עוד יותר ממדרגתו של הבל, כי היה בכור, ובשרשו היה גבוה מאד (כמבוא בספר הגלגלים פרק כ"א ועד), אשר זה מרומם בדברי הקב"ה אליו: אם תטיב "שאת" - היינו אם תיטיב מידותיך ותלך בדרך טובים, הלא תתנשא! - במקום זה באה מידת הקנאה, השכיחה ממנו לגמרי את רצונו, הפילה אותו לתכלית השפלות עד שקם על אחיו והרגו, והשמיד בכך רבע עולם...

דבר זה הוא לימוד נורא. כי הרבה פעמים כשאדם רוצה להשיג איזה דבר שבקדושה, או בדרך הילוכו הוא שוכח מטרתו, ונופל לשפלות עד שהוא מחריב עולמות, וכל זה בעטין של המידות רעות שעדין לא זיכך, המתלוות עמו בעת שהוא רוצה לפעול איזה ענין של קדושה.

כי הדרך לעבודת השם יתברך טעונה חינוך רב, שלא תתלווה לה שום עקמומיות ח"ו, וראה לשונו הק' של רש"י על הפסוק (דברים א' כב): "את הדרך אשר נעלה בה", ופרש"י: "שאין דרך שאין בה עקמומיות"...

ועיקר החינוך הוא להשלים עצמו במידות טובות, שהם ההתחלה ושורש כל התורה, כמו שכתב ר' חיים וויטאל ב"שערי קדושה" (הלך א' שער ב'), כי המידות הרעות, ובפרט הקנאה והגאווה, הכעס והניצחון מעוותים את הדעת שלא לראות נכוחה את האמת. וכמו שכתב רבינו בליקוטי מוהר"ן (ח"א סי' קכ"ב): הנצחון אינו סובל את האמת, (ואולי יש לרמוז, דלכן קרא קין את שם בנו חנוך, לרמוז לו כי ע"י חינוך לא יכשל כאביו).

וכן כתב בספר "מי השילוח" להרה"ק מאיבצא ולה"ה, על הפסוק (משלי ב' כ'): "למען תלך בדרך טובים וארחות צדיקים תשמור" - דעל ידי ההליכה בדרך טובים, ר"ל במידות טובות, זוכים ל"ארחות צדיקים תשמור".

(לקט אמרים ח"ב)

ויבואו קרית חצות

הגה"ח רבי וועלוול חשין ז"ל היה אומר [אמרו בשם צדיק אחד (ע"י קונטרס עשה טוב את א')], שאם האדם אוהב עבודת 'חצות', דהיינו לקום בחצות לילה ולקונן על מצבו הרוחני הירוד ועל מצב השכינה, אדם זה זוכה לתיקון בחיים חיותו, ואינו צריך לבא שוב בגלגל אח"כ, כי תיקון חצות הינו תיקון הנפש היותר מועיל.

והנה בשבוע שעבר עלינו לטובה הכניס אחד אלי הספר 'אור מלא' של האדמו"ר מקאסאן ז"ל, וראיתי שם על הפסוק "ויבואו קרית חצות" (במדבר כב, לט), דכיון שראה בלק ובלעם שבני ישראל קמו בחצות לילה, ראו שלא יוכלו לנצח אותם, והנצחון יהיה בידם, "קרית חצות" - שראה הא"ק שהם 'קוראים חצות', וכיון שהם קוראים חצות יהיה תיקון העולם.

(דורשי יחודך יסודי היהדות ח"ב מאמר יג)

רצינו לשמוע מהי העבודה בימי בין המצרים.

בימינו קשה להרגיש כראוי המרירות על החורבן, והעצה היא רק ללמוד בפשטות הלכות הנוגעות לקדושת ארץ ישראל הלכות ירושלים הלכות הר הבית, הלימודים של בית המקדש. ללמוד את זה ולדבר מזה. וכן לומר תהילים שזה גילוי אלקות שדוד המלך מדבר מכל מה שנעשה ע"י ירושלים ובית המקדש, שבוה היה עיקר לבבו וכיסופיו תמיד, שהיה רצונו חזק מאד לבנות את בית המקדש, והוא הכין כל ההכנות לבנין בית המקדש. ואחר שבא בנו שלמה המלך ע"ה כבר היה מוכן לפניו כל העניינים של ביהמ"ק. עד כדי כך היה משתוקק לבנין ביהמ"ק.

אנחנו צריכים להתפלל שיהא נבנה האהבה שלנו לבית המקדש, ההשתוקקות שלנו לבית המקדש, והביהמ"ק הפרטי שלנו, כי יהודי יש לו ר"ח איברים ושס"ה גידים והם מרמזים על עניינים גבוהים מאד, וצריך לקדש אותם כראוי ועי"ז יש על האדם השראת השכינה, וזה שייך גם בימינו.

בכל 'סור מרע', כל פעם שסוגר עיניו, נבנה השראת השכינה אצל האדם, וכ"ש בכל מצות עשה נבנה השראת השכינה אצל האדם, וצריך אדם להיות כל מהותו בית המקדש, השתוקקות להש"ת, והשתוקקות לבנין ירושלים ולהקרבת קרבנות.

כתוב בחז"ל 'זאהבת את ה' אלקיך, אהבו על הבריות'. כי טבע האדם שכשאדם אוהב את אביו הוא אוהב לספר לכולם את החשיבות של אביו, וממילא צריך שיהיה לכ"א אהבה כזאת להש"ת ולבית המקדש, שידבר מזה, וכינס גם באחרים את האהבה ואת ההשתוקקות לבית המקדש ולגילוי שכינה.

כל אחד מאיתנו שמקדש את עצמו הוא חלק מבית המקדש, ויבער בלבו אהבת ה' ויראת ה', ויתהלך ויפרסם בעולם את הדבר לחברים וידידים, כך יש לו השראת השכינה של בנין ביהמ"ק.

הדבר הזה שיוכל אדם לזכות להיות אדם של השראת השכינה, זה נמצא בתפילות שבאמירת תהילים, יש בתהילים כאלה לשונות של אהבת ה' ויראת ה', שע"ז הוא ממשיך על עצמו את האהבה וההשתוקקות. ולכן צריך אדם לקבוע לו זמן לומר כל התהלים פעם אחת בחודש,

ויש שאומרים פעם אחת בשבוע כל התהלים, או פעם אחת בשני שבועות.

בדורות הקודמים היו עובדי ה' שהיו קמים בשבת לפנות בוקר, כשעתיים שלש לפנות הבוקר ואמרו כל ספר התהלים בשבת קודש. זהו רכוש, צריך לאדם שיש לנו רכוש, יש לנו את התפילות שהיה דוד המלך כוסף בהם להש"ת, וחז"ל קיבלו שצריך לכלול את ספר תהילים בין כ"ד ספרי קודש, אנשי כנסת הגדולה קבלו שהתהלים נכנסו בכ"ד ספרים שניתנו למשה מסיני.

אני נולדתי בעיר העתיקה, קרוב מאד לכותל המערבי, היו יהודים רבים שכל ימיהם היו באים אל הכותל ואומרים שם כל ספר התהלים. היו כאלה שאמרו בקול, עוד לפני שנכנסים אל הכותל כבר שמעו את הקול של אמירת תהילים.

ברוך ה' יש לנו ספרי התנ"ך, אין רגילים כ"כ ללמוד נ"ך, צריך לדעת שיש בהם מעשיות נוראים של מוסר, שכל מי שהתהלך בדרך הישרה היה מצליח, והמלכים שלא הלכו בדרך הישרה, היה להם מפלה. נ"ך זה ספר מוסר. כל שכן ספר התהלים שכבר קירב כ"כ הרבה אנשים להיות יהודי אמיתי, הכל ע"י אמירת תהילים.

אדם צריך לסדר לעצמו שיעורים בתורה וכן סדר בעבודת התפילה, מה טוב להכניס בתוך סדרו הקבוע הנהגת אמירת תהילים, לכל הפחות י' פרקי תהילים בכל יום, וכל ט"ו יום יסיים כל התהלים. והעיקר לא לחטוף במהירות, אלא לומר מלה במלה, עוד כמה מילים ועוד כמה מילים והנה נפתח הלב וזוכה להתקרב להש"ת ממש...

ועל זאת ירדנו לזה העולם, רק לזכות לקרבת אלקים, לא לשום דבר אחר כלל. ירדנו לעולם כזה שהוא מלא בלבולים ותאוות, לחיות כאן עם קרבת אלקים, כמו שאמר דוד המלך 'ואני קרבת אלקים לי טוב, כאן נמצא ה' טוב שלי שאני חי עם קרבת אלקים. להיות קרוב להש"ת בתפילה ותורה ובהודאה. קרבת אלקים לי טוב, זהו הטוב האמיתי...

'זאהבת את ה' אלקיך - אהבה על הבריות', זהו הסימן שאדם אוהב את הש"ת, שהוא רוצה שכל יהודי יהיה איש כשר, ומדבר ועוסק עם כל אחד על קרבת אלקים, זהו תוצאה של מצות 'זאהבת את ה' אלקיך'. (את השיחה במלואה ניתן לשמוע בקול אודיע אמונתך).

כאילו אמרם בעצמו

שהשי"ת יכול לעזור ולהושיע אותו בכל מצב ובכל אופן יהיה איך שיהיה! כי השי"ת הוא למעלה מן הכל!

אינו צריך לסברותיך

כי על כל אחד ואחד לדעת כלל גדול בזה, שבשעה שעומדים להתפלל לפני השי"ת, אזי אין שום חשבון איך ובמה תבוא הישועה! כי הרי אתה מדבר עם מלך מלכי המלכים הקב"ה שהוא כל יכול למעלה מן הכל!

הגה"ח רבי יצחק ברייטער ע"ה היה מפרש הפסוק (תהלים קמ"ו, טו): "עֵינַי כָּל אֶלֶף יִשְׁבְּרוּ" - "ישברו" מלשון "סברה", שכולם אומרים 'סברות' והסברים לפני השי"ת איך תבוא הישועה, ואפילו בשעה שעומדים ומתפללים לפניו יתברך מסבירים איך תוכל הישועה להתגלות, אמנם טח עיניהם מראות ולהבין על נכון כי השי"ת הוא 'עילת העילות וסיבת כל הסיבות' - אין הוא צריך לסברותיך ולעצותך איך להושיע אותך! הוא עשה ועושה ויעשה הכל כרצונו! וכאשר הוא יתברך רוצה וחפץ "רצה ה' לְהַצִּילֵנִי" (תהלים מ, ד), נושעים תיכף ומיד בלי שום מעצור! כל הסיבות וכל הפעולות נעשים שלוחים להוציא לפועל רצון השם יתברך!

אגורה באהלך עולמים

מובא בילקוט שמעוני (תהלים א' רמו תרי"ג) על הפסוק (תהלים יט, טו): "הֲיֵהוּ לְדָוָן אֲמָרֵי פִי", שדוד המלך ע"ה ביקש ש"אמרי פי" של מזמורי תהילים שאמרתיו, יהיו מרוצים ותביבים עד שכלל ישראל יהיו אוהבים לאומרו! שיהיו אומרים תמיד שירות ותשבחות אלו בבתי מדרשות! ומביא שם פירוש הפסוק (תהלים ס"א, ה): "אֲגִידָה בְּאֵהֶלְךָ עוֹלָמִים"; שדוד המלך ע"ה אמר: 'רצוני לחיות בב' עולמות, בעולם הזה ובעולם הבא גם יחד!'

ורביה"ק אכן אומר בליקוטי מוהר"ן (תנינא סימן ו' אות ד): "מי שיודע קצת בידיעתו יתברך, הוא יודע שעיקר התענוגים והשעשועים של השם יתברך הוא רק שאנחנו מעולם הזה השפל נגדל ונקדש שמו יתברך..."

כי אכן עיקר הנחת רוח הוא בהאי עלמא שפילה, לומר כאן שירות ותשבחות, להמליך כאן את השי"ת, וזה העיקר!

וזה מה שמביא המדרש "אגורה באהלך עולמים" - שדוד המלך ע"ה ביקש שרצונו להישאר כאן תמיד! שיאמרו שירות ותשבחות שלו כאן בעולם הזה, וזה יהיה נחשב כמו שהוא עובד את השי"ת וממליכו כאן בעולם השפל! וזהו אכן המכוון באמרנו ב"יהי רצון" קודם אמירת תהלים: "פֶּאֱלֹו אֲמָרְךָ דוֹד הַמֶּלֶךְ עָלַי הַשְּׁלוֹם בְּעַצְמוֹ".

לו נס, אך מצד שני הוא מפסיד על ידי זה כי מנכין לו מזכויותיו, כי אם נעשה לו נס הרי שהיה צריך להיגזק או להיהרג חלילה, והשי"ת שלח ישועתו דרך נס ופלא, אך זה גרם לנכות לו מזכויותיו. אומר המהרש"א שכל זה הוא אם הנס בא בלא תפילה, אך אם הנס בא על ידי תפילה אז אין השי"ת מנכה מזכויותיו! ומצינו למדים מדבריו, שבכל מצב יש להקדים תפילה, כי על ידי התפילה האדם ראוי לישועה אפילו בדרך נס!

וכדברי רש"י על הפסוק (תהלים טו, א): "שִׁמְרֵנִי

מיט א געוואלדיגע קלארע אמונה! ככל שהאמונה חזקה וברורה יותר, כך התפילה זכה ואמיתית יותר

א-ל פי חֲסִימֵי בְךָ, וו"ל: "דבר זה היה רגיל לומר דוד שמרני א-ל כי חסיתי בך", כסדר היה שגור בפיו לומר מילים הללו: שמרני א-ל! גיב אכטוג אויף מיר, רבונג-של-עולם!

הודאה על הישועה בעת הבקשה

ובכלל, נועם האמונה אשר מקבלים על ידי אמירת תהלים הוא עד אין שיעור! מעוררים בזה בלב פנימה אמונה תמה ושלמה! עס דערוועקט אין זיך א געוואלדיגע אמונה! כי הרי תהלים הוא רוח הקודש שדוד המלך ע"ה דיבר אל השי"ת בעצמו והמליך את השי"ת באמונה זכה וברה! מיט א געוואלדיגע קלארע אמונה! וככל שהאמונה חזקה וברורה יותר, כך התפילה זכה ואמיתית יותר, ואז הישועה קרובה לבוא!

כי כל מניעת הישועה הוא רק מחמת המִסְכִּים המבדילים והספקות של בלבולי אמונה, שהם מעכבים התפילה, אמנם בשעה שהתפילה בהירה באמונה, נמשכת הישועה מלמעלה!

על הפסוק (תהלים י"ב, ד): "מְהֵלָּ אֶקְרָא ה' וּמִן אֵיבֵי אֲנֹשֶׁעַ" אומר רש"י: "בהלולים אקרא ואתפלל לפניו תמיד, כלומר אף לפני התשועה אני מהללו, לפי שבטוח אני שאושע מאיביי, דהיינו בשעה שדוד המלך ע"ה התחנן לפני השי"ת על צרותיו ומעבריו הקשים, כבר אז הוא שיבח והילל אותו על הישועה שתבוא! כי הרי כל כך היה ברור אצלו שהשי"ת יושיעו ויצילו עד שהודה על כך מתחילה כבר בעת התפילה על הישועה!

ועל אף שהיה במצב של צרה שאינו רואה דרך ונתיב לישועה, עם כל זה היה חזק באמונתו

באמירת תהלים אין מפסידים זמן

ככאשר החושך יכסה ארץ ואין אתנו יודע עד מה, ברור מעל הכל שצריך להגיע לסייעתא דשמיא על כל צעד ושעל!

לאחרונה למדתי בספר "עץ חיים" להאריז"ל בשער 'קליפת נוגה', שיש בלבול בעולם, עירוב גורא של טוב ורע, בתוך הטוב מעורב רע, ובתוך הרע מעורב טוב, ומזה נובעים כל הספיקות והבלבולים המסבבים את האדם עד שאינו יודע כדת מה לעשות ולאן יפנה. ואף כאשר האדם כבר עושה מה שנגמר בדעתו לעשות, עדיין הספיקות מנקרים במוחו. אין דבר ברור.

ובפרט בימינו אנו בזמן הזה, בכל דבר יש ספיקות ובלבולים! יעדע זאך איז ספיקות! יעדע זאך איז בלבולים! כל מה שהולכים לעשות או "בְּאֶרֶץ זו אֶהְלֶךְ טְמוֹנָה פַּח לִי" (תהלים קמ"ב, ד), וכל זה נמשך מהעירוב טוב ורע הנ"ל.

ממילא מובן מאליו שנצרך סייעתא דשמיא מהשם יתברך. ועלינו לדעת נכוחה שהעיקר מה שמביא ממשיך סייעתא דשמיא הוא תפילה! כאשר מבקשים ומתפללים יש עזר ממעל!

ועל כן עלינו להאמין ולדעת שכאשר אנו אומרים תהלים 'לשם תשובה', 'לשם סייעתא דשמיא' - לא מפסידים זמן! כי אחר כך כאשר הולכים לעשות מה שצריך, גלווה לזה סייעתא דשמיא מלעילא! ואדרבה מרויחים זמן רב בזה, כי על ידי אמירת התהלים נמשך על הדבר סייעתא דשמיא!

בספה"ק "שערי אורה" מובא שישנם בעולם קליפות רבות כל כך, שדים ורוחות ולילין, מהארץ עד רקיע השמים מלא מהם, והם הגורמים לאדם כל ההרהורים רעים וכל הספיקות והבלבולים, עד שהאדם נמצא בסכנה גדולה ממשי! מען איז איינגעשטעלט, מען איז איינגעשטעלט!

אין מנכין לו מזכויותיו

ועל זה מאיר ובא רביה"ק ומגלה לנו שהכל מונח בספר התהלים! דוד המלך אומר בתהלים (לא, ה): "תוֹצִיאֵנִי מִרְשַׁת זו טְמוֹנָה לִי". מי יודע כמה רשתות נפרשות וטמונות תחת רגלי האדם ללכדו מה שהוא אינו יודע כלל, על כן על האדם להקדים בתפילה, לחנן פני קונו וצורו בתחנונים ובקשות להינצל מהם!

דברים נוראים בשגב כוח ומעלת התפילה כתב המהרש"א בקידושין (דף כ"ט ע"ב) על מה שאמרו חז"ל שם: "מי שעושים לו נס, מנכין לו מזכויותיו". והפשט בזה הוא, שמצד אחד נעשה

דרך לזו נכנסים לבית המקדש

ב"ה אור ליום ד' לסדר ויקח משה את עצמות יוסף עמו י"ד שבט תשל"ק פצ"ה ירושלם תובב"א

וכבר אמר רבינו הק"י: צריך להיות עקשן גדול בעבודת ה'!
(לקו"מ ח"ב, מה)

כלומר שרביה"ק גילה שגם כל איש ישראל הפרטי - תלוי עיקר תיקונו בזה שאחר כל מה שעבר עליו ועובר עליו - לא יתייחס בשום אופן שבעולם, בעקשנות דקדושה ובמסירות נפש לא להכנע. וזה עיקר תקותינו לנצח - העקשן יצליח!

וכאשר פרשתי בעזרתו ית' התורה המתחלת "אגוזים הנקראים לזו"ם" (ליקו"מ ח"ב סי' פה) שדייקא דרך לזו נכנסים לבית המקדש (עיינו שם בהתורה) ולזו מרמז על עקשנות, וזה בעורף, כמובא שם, בחינת קשה-עורף דקדושה, וכמו שאומרים העולם "א הארטער ניסל" היינו אגוז קשה. ודייקא ע"י עקשנות דקדושה זוכים ונכנסים לבית המקדש.

ומובא שם "וְיִהְיֶה בְּבִקְרֵי הַיָּהּ הוּא לְאֵה" (בראשית כט, כה) - שעיקר התחיה יזכו ע"י בחינת לאה, בחינת עקשנות, ודייקא ע"י נכנסין לבית המקדש - על ידי לזו, על ידי עקשנות. וכל בחינתה של לאה היתה מידת העקשנות, שבכתה תמיד שלא תיפול בחלקו של עשו (ב"ב כג), ונתעקשה דייקא ליעקב. ועל ידי זה זכתה והעמידה חציים של שבטי ק-ה.

על פי כל זה מבואר מאד הסימן הזה (סי' פה) בליקוטי מוהר"ן. החידוש הזה ללמוד את הסימן הזה ולתרגמו על יסוד עקשנות - זכיתי זמן. ואילו זאת שלאה בעצמה, במעשיה, היתה בחי עקשנות, נפל בדעתי כעת בעזרתו ית'.

השבתי מכתב להבחור היקר... נ"י בהודמנות נא להודיעני אם הגיע לידו. כתבתי לו שם קצת מקדושת הצדיק ר' שלמה וועקסלער ז"ע. ר' לוי יצחק אמר לי שהרה"ק ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ע בעל ביאור הליקוטים דיבר ממנו.

מובא מרבינו הק"י (חיי מוהר"ן אות תרט) על הפסוק "וַיֹּסֵב אֱלֹקִים אֶת הָעַם דְּרָךְ הַמְדָבָר יָם סוּף" (שמות יג, ח), אם מידת הדין שולט ח"ו (בבחינת ויסב "אלקים" את העם), אזי דרך המדבר ים סוף - הדרך והעצה לדבר 'מוסף', צירוף של "ים סוף" (ור' שלמה זצ"ל המשיך קדושתו מרבינו).

יש לי שיעור בשיכון צאנו בירושלים אצל אברך מקורב לאנ"ש. אחת לשבוע אומר אני שיעור שם, ולשבוע הבא אומר חבירי הרה"ח ר' משה קרעמער שליט"א בכל אור ליום חמישי, פעם בשבוע. וסיפר לי האברך שבביתו מתקיים השיעור, שהיה איש אחד שהיה קדוש ופרוש, אמנם בכל פעם היה נופל, ואחר כך שב לקדושתו, וכך היה אתו תמיד, שנפל וחזר ושוב נפל וחזר, וביקש לרבי חיים וואלאזינער ז"ע שישאל להגר"א מוולנא ז"ע מה יהיה ממנו, והשיב הגר"א זצ"ל בזה הלשון: "העקשן יצליח".

וזה עיקר קיומנו, אחר שסבלנו במשך הגלויות כ"כ צרות בגשמיות ורוחניות, וסוף כל סוף נשארנו... באנו עד סוף כל הדורות ועודי עמד... ועדיין אנו אוחזים בו ודבוקים בו ומשתוקקים לעבודתו, כמובא בתפילה לל"ג בעומר בליקוטי תפילות (ח"ב תפילה מז). וזה הכל מגודל עקשנות של כלל ישראל, כי ישראל אע"פ שאינם נביאים הם בני נביאים הם.

יעקב מאיר שכטער

סיפורים ולקחיהם | מאת מו"ר שליט"א

נפשות חסידיו

ניצוץ קודש ממאמרי ומכתבי מורינו שליט"א

ניצוץ אחד!

טעם חוזרת היא לבכות שוב, שהרי כבר ישבה לבכות ולקונן בלילה.

שחה לה אימי, כי לביל תשעה באב כאשר ישבה עם השכנות, היתה אשה אחת שמדי פעם התבדחה ודברה דיבורי שחוק שלא עלו בקנה אחד עם ענייני הזמן והשעה.

הדבר הפר מעט את ההתעוררות והרגשת הכאב על שבר בת עמי. ואמי ע"ה חשה שבאופן זה עדין לא יצאה ידי חובתה. ואף שכבר בכתה וקוננה בלילה, לא נתקררה דעתה עד שהשכימה בבוקר והתישבה שוב לארץ, לבטא את צערה וכאבה מעמקי ומנהמת לבה הטהור, בנגעוים אל הבורא יתברך שישקיף וירא בענייני ובקרוב ירחם ציון ויבנה חומות ירושלים, אמן ואמן.

דכרנא כד הוינא טליא, כיצד אמי מורת ע"ה היתה יושבת בחצר ביתנו בכל ליל תשעה באב, כשכל נשות החצר מתאספות ויושבות סביבה, והיתה קוראת לפנייהם ענייני החורבן מתוך הצאינה וראינה, בקול בוכים ובדמעות שליש על חורבן בית מקדשנו וגלות ישראל.

שנה אחת באשמורת הבוקר של תשעה באב, השכימה אמי קום, והתישבה שוב עם הצאינה וראינה. היא קראה לעצמה מילה במילה בקול מר, כשהיא בוכה מאוד מאין הפוגות, עיניה זולגות דמעות ועפעפיה נוזלות מים.

אחותי מרת רחל ע"ה נגשה לאימי ושאלה אותה, מדוע שינתה ממנהגה בכל שנה, ומה

התבוננו וקראו למקוננות

מרירות על עוונותינו מתוך תקוה וכלי עצבות - זה בונה את בית המקדש